

w sprawie oceny programowej kierunku leśnictwo prowadzonego w Filii w Tomaszowie Mazowieckim Uniwersytetu Łódzkiego na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk rolniczych, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku leśnictwo prowadzonego w Filii w Tomaszowie Mazowieckim Uniwersytetu Łódzkiego na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Filii w Tomaszowie Mazowieckim Uniwersytetu Łódzkiego nie w pełni umożliwia studentom kierunku leśnictwo osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787 z późn. zm.), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się,
  2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się,
  3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie,
  4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry,
  5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie,
  6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku,
  7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku,
  9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach,
  10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. opis efektów uczenia się nie odpowiada 6 poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji;
2. w programie praktyk brak prawidłowo opracowanych efektów uczenia się odnoszących się do umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych właściwych dla kwalifikacji inżynierskich specyficznych dla kierunku leśnictwo, możliwych do osiągnięcia w ramach tej formy kształcenia;

W odniesieniu do kryterium 2:

1. różnice w planie studiów i w treściach programowych nie zapewniają uzyskania takich samych efektów uczenia się na obu formach kształcenia;
2. brak koordynacji treści kształcenia dla zajęć dydaktycznych: *ekologiczne podstawy hodowli lasu, hodowla lasu, szczegółowa hodowla oraz entomologia leśna, fitopatologia leśna i ochrona lasu* nie pozwala w pełni nabyć odpowiednich efektów uczenia się określonych dla kierunku;
3. cele, treści programowe i udział godzinowy dla zajęć: *botanika leśna, dendrologia, fitosocjologia leśna, typologia leśna* nie zapewniają studentom nabycia umiejętności rozpoznawania roślin runa leśnego; zajęcia istotne dla efektywności pracy na praktykach nie zawsze są zrealizowane przed rozpoczęciem praktyki;
4. realizacja programu studiów powoduje nierównomierne obciążenie studentów w poszczególnych semestrach na obu formach studiów, plan studiów stacjonarnych powoduje nadmierne obciążenie studentów w semestrze, w którym przypada realizacja praktyki;
5. brak procedury wyboru zajęć fakultatywnych i specjalizacyjnych;
6. w programie praktyk brak jednoznacznego zakresu obowiązkowych treści umożliwiających osiągnięcie pełnego zestawu efektów uczenia się, brak odpowiedniego podziału praktyk na poszczególne semestry na studiach niestacjonarnych wraz z przypisanymi im zestawami efektów uczenia się;
7. brak kryteriów dotyczących kwalifikacji i doświadczenia zakładowych opiekunów praktyk, wyposażenia i infrastruktury w miejscach odbywania praktyk a także procedury ich wstępnej weryfikacji i hospitacji praktyk w trakcie ich trwania;
8. możliwość zaliczenia praktyki na podstawie pracy zawodowej w procedurze innej niż potwierdzanie efektów uczenia się;
9. możliwość zaliczania praktyki na podstawie działalności studenta, która była realizowana przed terminem praktyki wynikającym z planu studiów i bez uprzedniej formalnej zgody i nadzoru ze strony Uczelni;
10. nałożenie na studenta obowiązku poszukiwania miejsca na praktyce we własnym zakresie;
11. brak regularnej (prowadzonej przynajmniej raz w ciągu roku) ewaluacji kształcenia na praktykach, uwzględniającej opinie zebrane od wszystkich interesariuszy tej formy kształcenia; wnioski z ewaluacji uwzględniać przy planowaniu programu i realizacji zarówno samych praktyk, jak i całości studiów na kierunku;
12. brak oceny zaliczenia praktyk zgodnego ze skalą ocen przyjętą w Regulaminie Studiów.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. procedura dyplomowania dopuszcza prace dyplomowe (inżynierskie) w formie opisowej, niewielki jest udział prac dyplomowych opartych na własnych doświadczeniach, inwentaryzacjach i pomiarach;

2. brak formalnej procedury określającej zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją efektów uczenia się oraz zapobieganiem i reagowaniem na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. brak długoterminowej koncepcji rozwoju kadry dydaktycznej;
2. brak procedur rozwiązujących i zapobiegających ewentualnym konfliktom.

W odniesieniu do kryterium 5:

1. brak pełnego wyposażenia dydaktycznego niezbędnego do właściwego prowadzenia zajęć, zarówno w siedzibie uczelni, jak i w ramach zajęć terenowych: niedobory są zauważalne w ramach wszystkich zajęć, ale w szczególności dla zajęć kierunkowych;
2. brak własnego zaplecza doświadczalnego umożliwiającego realizację prac etapowych i dyplomowych na materiale własnym;
3. brak w zbiorach biblioteki najnowszych podręczników z zakresu leśnictwa oraz wytycznych i zarządzeń branżowych;
4. niepełne wyposażenie sal w sprzęt umożliwiający prowadzenie zajęć na odległość;
5. brak systematycznych przeglądów infrastruktury prowadzonych z udziałem kadry i studentów.

W odniesieniu do kryterium 6:

1. brak rozwiązania organizacyjnego w zakresie koordynacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
2. brak bieżącego monitoringu i regularnej, kompleksowej ewaluacji współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, obejmujących opinię interesariuszy, badanie efektywności podejmowanych form współpracy;
3. niepełne wykorzystywanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym do doskonalenia kierunku.

W odniesieniu do kryterium 7:

1. brak umów międzynarodowych skierowanych bezpośrednio dla studentów leśnictwa;
2. brak szczegółowych zasad uczestnictwa w wymianie międzynarodowej;
3. mało widoczne działania mające na celu aktywizowanie międzynarodowych działań kadry i studentów;
4. brak okresowej oceny działań w zakresie umiędzynarodowienia kształcenia.

W odniesieniu do kryterium 9:

1. system informacji nie zawiera wymaganych danych m.in. o programie studiów, część danych jest nieaktualna, brak połączenia strony wydziałowej z uczelnianą nie zapewnia dostępu do wszystkich informacji dotyczących kierunku z podstrony dla niego przeznaczonej;
2. brak formalnego systemu monitorowania jakości i rzetelności informacji o studiach.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. brak systematycznej oceny realizacji programu studiów, ze szczególnym uwzględnieniem procesu dyplomowania, infrastruktury dydaktycznej, pracy dziekanatu i dostępności oraz aktualności informacji o studiach;
2. brak realnego udziału interesariuszy zewnętrznych w projektowaniu i ocenie programu studiów.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. dostosowanie efektów uczenia się do poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji;
2. opracowanie prawidłowych efektów uczenia się odnoszących się do umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych właściwych dla kwalifikacji inżynierskich specyficznych dla kierunku leśnictwo, możliwych do osiągnięcia w ramach tej formy kształcenia;
3. wdrożenie skutecznego narzędzia zapobiegającego nieprawidłowościom w zakresie opisu zakładanych efektów uczenia się;

W odniesieniu do kryterium 2:

1. wyeliminowanie różnic w treściach programowych, nazwie zajęć związanych z pracą dyplomową, zapewnienie w programie zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych w minimalnym wymiarze 5 punktów ECTS na obu formach studiów;
2. skoordynowanie treści kształcenia dla zajęć dydaktycznych: *ekologiczne podstawy hodowli lasu, hodowla lasu, szczegółowa hodowla oraz entomologia leśna, fitopatologia leśna i ochrona lasu* w celu umożliwienia pełnego nabycia odpowiednich efektów uczenia się określonych dla kierunku, dostosowanie treści programowych i liczby godzin dla zajęć: *botanika leśna, dendrologia, fitosocjologia leśna, typologia leśna* w celu zapewnienia studentom nabycia umiejętności rozpoznawania roślin runa leśnego; zapewnienie realizacji zajęć istotnych dla efektywności pracy na praktyce przed jej rozpoczęciem;
3. zapewnienie równomiernego obciążenia studentów w poszczególnych semestrach na obu formach studiów, rezygnacja z zajęć w semestrze, w którym przypada realizacja praktyki;
4. wdrożenie procedury wyboru zajęć fakultatywnych i specjalizacyjnych;
5. opracowanie jednoznacznego zakresu obowiązkowych treści realizowanych w ramach praktyk umożliwiających osiągnięcie pełnego zestawu efektów uczenia się, jak również odpowiedniego podziału praktyk na poszczególne semestry na studiach niestacjonarnych wraz z przypisanymi im zestawami efektów uczenia się;
6. opracowanie kryteriów dotyczących kwalifikacji i doświadczenia zakładowych opiekunów praktyk, wyposażenia i infrastruktury w miejscach odbywania praktyk a także opracowanie procedury wstępnej weryfikacji miejsc odbywania praktyk oraz procedury hospitacji praktyk w trakcie ich trwania;
7. wykluczenie możliwości zaliczania praktyki na podstawie działalności studenta, która była realizowana przed terminem praktyki wynikającym z planu studiów i bez uprzedniej formalnej zgody i nadzoru ze strony Uczelni;
8. uzależnienie możliwości zaliczenia całości lub części praktyk w ramach działalności zawodowej studenta od osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się w danym miejscu pracy;

9. zapewnienie przez Uczelnię wszystkim studentom kierunku miejsca do odbywania praktyki;
10. wprowadzenie regularnej (prowadzonej przynajmniej raz w ciągu roku) ewaluacji kształcenia na praktykach, uwzględniającej opinie zebrane od wszystkich interesariuszy tej formy kształcenia; wnioski z ewaluacji uwzględniać przy planowaniu programu i realizacji zarówno samych praktyk, jak i całości studiów na kierunku;
11. przy zaliczeniu praktyk stosowanie skali ocen przyjętej w Regulaminie Studiów.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. usunięcie z dokumentów normujących zasady pisanie prac dyplomowych, zapisu zezwalającego na tworzenie prac inżynierskich w formie opisowej, zdecydowane zwiększenie udziału prac opartych na własnych projektach, doświadczeniach, inwentaryzacjach i pomiarach;
2. wdrożenie formalnej procedury określającej zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz wskazanie sposobów zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. opracowanie długoterminowej koncepcji rozwoju kadry dydaktycznej;
2. wdrożenie procedur rozwiązujących i zapobiegających ewentualnym konfliktom.

W odniesieniu do kryterium 5:

1. uzupełnienie wyposażenia dydaktycznego niezbędnego do właściwego prowadzenia zajęć, zarówno w siedzibie uczelni, jak i w ramach zajęć terenowych, szczególnie związanego z prowadzeniem zajęć kierunkowych;
2. stworzenie własnego zaplecza doświadczalnego umożliwiającego realizację prac etapowych i inżynierskich na materiale własnym;
3. uzupełnienie zbiorów biblioteki o najnowsze podręczniki z zakresu leśnictwa oraz wytyczne i zarządzenia branżowe;
4. doposażenie sal w sprzęt umożliwiający prowadzenie zajęć na odległość; prowadzenie przeglądów infrastruktury z udziałem kadry i studentów.

W odniesieniu do kryterium 6:

1. wdrożenie rozwiązania organizacyjnego w zakresie koordynacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
2. prowadzenie bieżącego monitoringu i regularnej, kompleksowej ewaluacji współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, obejmujących opinię interesariuszy, badanie efektywności podejmowanych form współpracy;
3. w ramach prowadzonej ewaluacji wypracowywanie wniosków do doskonalenia kierunku.

W odniesieniu do kryterium 7:

1. zawarcie umów międzynarodowych umożliwiających pobudzenie współpracy z innymi ośrodkami;
2. opracowanie zasad uczestnictwa w wymianie międzynarodowej ułatwiających studentom podejmowanie decyzji o wyjeździe na inną uczelnię;
3. aktywizowanie międzynarodowych działań kadry i studentów;
4. prowadzenie okresowej oceny działań w zakresie umiędzynarodowienia kształcenia.

Uchwała nr 410/ 2021
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 20 maja 2021 r.

W odniesieniu do kryterium 9:

1. udoskonalenie obecnego systemu informacji poprzez uzupełnienie brakujących danych, ich aktualizację oraz połączenie strony wydziałowej z uczelnianą w celu zapewnienia dostępu do wszystkich informacji dotyczących kierunku z podstrony dla niego przeznaczonej;
2. uzupełnienie informacji o programie studiów o brakujące elementy wskazane w definicji programu studiów zamieszczonej w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów z dnia 27 września 2018 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661);
3. opracowanie i wdrożenie formalnego systemu monitorowania jakości i rzetelności informacji o studiach.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. wdrożenie działań zapewniających systematyczną ocenę realizacji programu studiów, ze szczególnym uwzględnieniem procesu dyplomowania, infrastruktury dydaktycznej, pracy dziekanatu i dostępności oraz aktualności informacji o studiach;
2. zapewnienie realnego udziału interesariuszy zewnętrznych w projektowaniu i ocenie programu studiów.

Kryterium 8 zostało spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie powtórne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w pkt 3.2 załącznika nr 3 do Statutu powtórne postępowanie oceniające kierunku leśnictwo na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2022/2023.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Łódzkiego

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

K. Diks
Krzysztof Diks